

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

BÁO CÁO TÓM TẮT SÁNG KIẾN

1. Tên sáng kiến: Biện pháp rèn kỹ năng viết đoạn văn cho học sinh lớp 2.

2. Mục tiêu của sáng kiến

- Giúp học sinh đặt đúng mẫu câu, biết sử dụng câu văn giàu hình ảnh, cảm xúc.
- Rèn kỹ năng liên kết câu thành một đoạn văn hoàn chỉnh.
- Bước đầu hình thành năng lực cảm thụ văn học cho học sinh.
- Nâng cao chất lượng dạy học phân môn Tập làm văn nói riêng và môn tiếng Việt nói chung.

3. Mô tả nội dung sáng kiến

Sáng kiến đã đưa ra các biện pháp rèn kỹ năng viết đoạn văn cho học sinh lớp 2 như sau:

- Biện pháp 1: Kết hợp phương pháp quan sát với hỏi đáp

Thói quen quan sát giúp học sinh ghi nhận lại những hiện tượng, đặc điểm nổi bật của sự vật khi cần để viết thành câu văn; hỏi đáp nhằm rèn kỹ năng nói, luyện nói từ câu ngắn đến câu dài. Từ đó biết trình bày miệng bài văn trước khi làm bài viết.

Ví dụ: Tả ngắn về biển. Có em chưa biết biển chỉ xem tranh ảnh, ti vi; có em được đi biển nên tả về biển rất tốt khi làm tập làm văn vì các em được quan sát. Các em sẽ trả lời tốt các câu hỏi của giáo viên như: Sóng biển như thế nào? → Sóng biển lăn tăn/nhấp nhô/dập dờn...

- Biện pháp 2: Rèn kỹ năng sử dụng từ ngữ giàu hình ảnh, cảm xúc

Khuyến khích các em tích hợp với các mẫu câu có trong phân môn Luyện từ và câu để câu văn rõ nghĩa và có hình ảnh. Khi giao tiếp với bạn bè, thầy cô,... các em cần phải nói thành câu rõ ràng. Khi viết câu, giáo viên cung cấp và mở rộng vốn từ; câu hỏi cảm xúc để tránh diễn đạt ngô nghê; giúp các em biết dùng từ thích hợp với đề bài yêu cầu.

Ví dụ: Tả ngắn về Bác Hồ, các từ ngữ giúp đoạn văn thêm sinh động như “bạc phơ/trắng như cước” khi nói về chòm râu, mái tóc của Bác; “vàng trán rộng phúc hậu”, “nụ cười trù mến/hiền từ”,... Để đoạn văn sinh động hơn cần cung cấp cho các em một số từ láy, từ gọi tả, từ tượng thanh, tượng hình,...

- Biện pháp 3: Hướng dẫn học sinh hình thành đoạn văn

+ Dựa vào các câu hỏi gợi ý cho sẵn.

+ Nếu đề bài không có gợi ý thì giáo viên cung cấp cho học sinh hệ thống câu hỏi hoặc lập sơ đồ ngắn. Hướng dẫn bố cục của đoạn văn nên có câu mở đầu, nội dung và câu kết thúc đoạn văn. Ví dụ: Bài “Kể về gia đình em” mở đầu nói được gia đình em có bao nhiêu người, gồm những ai?... Cuối đoạn nêu được tình cảm của em đối với gia

đình. Hay đối với bài Kể về con vật nuôi trong nhà mà em biết, không có câu hỏi gợi mở, giáo viên giúp các em chọn con vật, nêu gợi ý một số câu hỏi “ Con vật em định kể là con vật nào? Hình dáng ra sao? Hoạt động của con vật có gì nổi bật? Con vật có lợi ích gì? Vì sao em thích con vật đó?

- Biện pháp 4: Nhận xét và sửa bài

Với bài viết có nội dung hay giáo viên cho các em đọc trước lớp để bạn nhận xét và tham khảo. Bài làm chưa hay, giáo viên chỉnh sửa thêm cho bài hay hơn. Sửa cách dùng từ, viết câu, nhận xét rút kinh nghiệm. Giới thiệu bài văn hay cho học sinh nghe. Kết hợp với cha mẹ học sinh hướng dẫn các em học tốt các dạng đề bài về gia đình trước khi đến lớp.

4. Phạm vi áp dụng: Áp dụng cho học sinh khối 2 trường Thực hành Sư phạm.

5. Thời gian áp dụng: từ tháng 9 năm 2020 đến tháng 5 năm 2021.

6. Hiệu quả của sáng kiến

Sau khi áp dụng các giải pháp trên đối với học sinh lớp 2 trong năm học 2020 – 2021 đạt được kết quả như sau:

Học kỳ I có 78/149 em viết được đoạn văn, câu văn còn lủng củng chưa diễn đạt được các ý trọng tâm của bài.

Học kỳ II có 141/149 em viết đúng bố cục bài văn tả ngắn về biển, cây cối, loài vật,... và lời văn khá sinh động.

Từ đó cho thấy học sinh đã phát huy được năng lực học tập của bản thân và đa số các em luôn có hứng thú khi đến giờ học Tập làm văn.